

doc. dr. Alenka Vrbinc

Recenzija učbeniškega kompleta za angleščino kot prvi tuj jezik v prvem in drugem letniku gimnazije in kot drugi tuj jezik v tretjem in četrtem letniku gimnazije

INSIGHT INTERMEDIATE

Učbenik: Jayne Wildman, Cathy Myers, Claire Thacker (2013). *Insight Intermediate*. Oxford: Oxford University Press.

Priročnik za učitelje: Christina de la Mare (2013). *Insight Intermediate*. Oxford: Oxford University Press.

Delovni zvezek: Paul Hancock (2013). *Insight Intermediate*. Oxford: Oxford University Press.

Ljubljana, december 2013

SPLOŠNI PODATKI O UČBENIŠKEM KOMPLETU IN CILJNI UPORABNIKI

Učbeniški komplet *Insight Intermediate*, ki je predmet te recenzije, je namenjen poučevanju angleščine kot prvi tuj jezik v prvem in drugem letniku gimnazije in kot drugi tuj jezik v tretjem in četrtem letniku gimnazije.

OPIS UČBENIŠKEGA KOMPLETA

Učbeniški komplet *Insight Intermediate* vključuje teme in naloge, ki ustrezajo nivoju znanja in starosti dijakov, ki jim je učbeniški komplet namenjen in ki jih najdemo tudi v podobnih učbenikih za poučevanje angleščine na tej stopnji. Enote so strukturirane pregledno in so razdeljene na razdelke, ki imajo jasno določene in dosegljive cilje, cilj pa je dijake spodbuditi h kritičnemu razmišljanju o tematiki v posamezni enoti in k izmenjavi mnenj in stališč. Poudarek je na komunikativnih in interaktivnih dejavnostih, učenju in utrjevanju besedišča in slovnice in izboljševanju bralnega in slušnega razumevanja ter govornega sporazumevanja in pisnega sporočanja. Poudariti je treba, da je posebna pozornost namenjena tudi seznanjanju s kulturo, običaji in zgodovino angleško govorečih držav in medkulturnemu povezovanju. Glavni namen učbeniškega kompleta *Insight Intermediate* je priprava na samostojno vseživljenjsko učenje angleščine.

Učbeniški komplet je sestavljen iz:

- učbenika (*Student's Book*),
- delovnega zvezka (*Workbook*),
- priročnika za učitelje (*Teacher's Book*) z DVD-jem (*Teacher's Resource Disk*),
- treh avdio CD-jev,
- DVD-ja *Test Bank MultiROM* s testi, ki so na voljo v obliki PDF-ja ali wordovega dokumenta, posnetki vseh besedil, namenjenih slušnemu razumevanju, oz. s posnetki vseh nalog za slušno razumevanje ter z rešitvami vseh nalog,
- digitalne verzije učbenika in delovnega zvezka (*iTools*),
- spletne strani za dijake (www.oup.com/elt/insight) in spletne strani za učitelje (www.oup.com/elt/teachers/insight).

UČBENIK: SESTAVNI DELI IN USTREZNOST

Učbenik, ki obsega 143 strani, ima grafično ustrezno podobo, saj je večbarven in vsebuje veliko slikovnega gradiva (fotografije, ilustracije). Sestavljen je iz desetih enot (str. 4 do 133) in dodatka (*Vocabulary bank* – str. 134 do 143). K učbeniku sodijo tudi trije CD-ji, na katerih so posneta vsa gradiva iz učbenika in delovnega zvezka, namenjena slušnemu razumevanju.

Enote obsegajo 12 strani in so razdeljene na pet razdelkov, ki so označeni s črkami od A do E. Vsakemu razdelku sta namenjeni dve strani, zadnji dve strani pa sta posvečeni besedišču (*Vocabulary insight*) in ponovitvi (*Review*). V razdelku A (*Reading and vocabulary*) je v obliki daljšega besedila uvedena téma, ki jo obravnava enota (npr. v prvi enoti z naslovom *The way we are* je téma lepotni ideal v različnih kulturah), predstavljeno je besedišče, na katerem je poudarek (v prvi enoti so to izrazi, ki jih uporabljamo za opisovanje zunanjosti ljudi), vključenih je več nalog z govornim sporazumevanjem in drugih aktivnosti. Ta razdelek je povezan z razdelkom *Vocabulary bank* na koncu učbenika. Razdelek B (*Grammar and listening*) je namenjen bolj poglobljeni obravnavi določene slovnične strukture, ki jo dijaki srečajo že v besedilu v razdelku A. Slovnična struktura je uporabljena v besedilu, ki je namenjeno branju ali poslušanju, dijaki analizirajo različne primere, dopolnjujejo slovnična pravila, odgovarjajo na vprašanja o slovnični strukturi, v nalogi, namenjeni govornemu sporazumevanju, pa slovnično strukturo tudi praktično vadijo. Razdelek B je povezan z razdelkom *Grammar reference and practice* v delovnem zvezku. V razdelku C (*Listening, speaking and vocabulary*) dijaki utrjujejo besedišče in slovnične strukture iz predhodnih dveh razdelkov, pri čemer so naloge razdeljene na slušno razumevanje, govorno sporazumevanje ter na naloge z besediščem. Razdelek D (*Culture, vocabulary and grammar*) je namenjen seznanjanju s kulturo angleško govorečih držav. S pomočjo daljšega besedila se dijaki seznanijo z različnimi običaji, tradicijo in zgodovino angleško govorečih držav, dijake pa se nato spodbuja k razmišljanju o podobnostih in razlikah med kulturo angleško govorečih držav in njihovo kulturo. V tem razdelku dijaki najdejo besedila o različnih trendih v oblačenju, ki so pogosto izvirali iz Velike Britanije, o cesti št. 66, ki prečka dve tretjini ZDA, problemu debelosti v ZDA, praznikih, kot so valentinovo, noč čarovnic in božič, o Rosi Parks, ameriški borki za človekove pravice itd. Uvedeno je novo besedišče in novo slovnično poglavje (npr. v prvi enoti glagolski vzorci). Podobno kot razdelek B je tudi razdelek D povezan z razdelkom *Grammar reference and practice* v delovnem zvezku. Zadnji razdelek v posamezni enoti, to je razdelek E (*Writing*), je namenjen pisnemu sporočanju, pri čemer morajo dijaki najprej preučiti strukturo danega besedila, nato se seznanijo z uporabnimi zvezami ter dobijo navodila, kako naj se lotijo pisanja svojega besedila (npr. v prvi enoti pisanje neformalnega elektronskega sporočila). Razdelku E sledi razdelek *Vocabulary insight*, s pomočjo katerega se dijaki učijo, kako naj si zabeležijo novo usvojeno besedišče, kako naj pri učenju jezika uporabljajo slovarje, tezavre in druge priročnike. Zadnji razdelek v posamezni enoti se imenuje *Review*, namenjen pa je preverjanju znanja besedišča in slovnice, ki so se ju dijaki naučili v posamezni enoti. Vse naloge v tem razdelku so točkovane, kar omogoča dijakom, da spremljajo svoj napredek. Ta razdelek je povezan z razdelkom *Pronunciation insight* v delovnem zvezku. Na koncu vsake druge enote najdemo na dveh straneh naloge za utrjevanje snovi (*Cumulative review*), te naloge pa so namenjene slušnemu in bralnemu razumevanju, rabi angleščine in pisnemu sporočanju. Na koncu učbenika je še tako imenovana *Vocabulary bank*, ki je dijakom v pomoč pri širjenju besedišča, povezanega s tematiko, obravnavano v posamezni enoti.

V vsaki enoti najdemo okvirčke z naslovom *Strategy*, v katerih so koristni napotki, s pomočjo katerih dijaki razvijajo jezikovne veščine. Tako npr. v prvi enoti najdejo nasvete, kako lahko ugamejo pomen neznane besede, ko berejo, in na kaj morajo paziti, ko pišejo (npr. na ločila, pravopis, slovnična pravila, pravilen vrstni red besed, ustrezno besedišče). V vsaki enoti je tudi povezava na video odlomke, ki jih spremljajo različne naloge. Video odlomke in naloge najdemo na *Teacher's Resource Disk* in na *iTools*.

Če povzamemo, je treba v zaključku opisa učbenika *Insight Intermediate* še enkrat poudariti, da so v učbenik vključene teme, ki jih najdemo tudi v drugih podobnih učbenikih, namenjenih temu nivoju znanja (npr. lepotni ideali, moda, počitnice in potovanja, zdravo in srečno življenje, šport, okolje, dobredelne dejavnosti, reklame, tradicionalni prazniki, svet dela, umetnost itd.). V besedilih pri posamezni enoti se pojavljajo slovnične strukture, ki se jih v določeni enoti obravnava (časi *Present simple*, *Present continuous*, *Past simple*, *Past continuous*, *Past perfect*, *Present perfect*, *Present perfect continuous*, *Will future*, *Going to future*, *Future perfect*, *Future continuous*, glagolski vzorci, *used to* in *would*, naklonski glagoli *may*, *might*, *can*, *must*, *have to*, *should*, *ought to*, prihodnji pogojniki, sedanji pogojniki, pretekli pogojniki, trpniki, struktura *have/get something done*, odvisni govor (trdilni, vprašalni in velelni stavki), *I wish*, *if only*, *modal past perfect*, omejevalni in neomejevalni oziralni odvisniki, deležniški stavki, določilnice), tako da se dijaki seznanijo s tem, kako se slovnična struktura uporablja v dejanskem sobesedilu. Prav tako je treba še enkrat omeniti dejstvo, da je v učbeniku pozornost namenjena vsem štirim veščinam, to je slušnemu in bralnemu razumevanju kot tudi govornemu sporazumevanju in pisnemu sporočanju.

DELOVNI ZVEZEK

Delovni zvezek obsega 136 strani, je črno-bel, natisnjen v dveh stolpcih in vključuje tudi slikovno gradivo (fotografije, ilustracije). Vsa besedila, namenjena slušnemu razumevanju, najdemo na *iTools* in na spletni strani za dijake (www.oup.com/elt/insight). Naslovi posameznih razdelkov se ujemajo z naslovi razdelkov v učbeniku in imajo ustrezno grafično podobo, tako da je razvidno, kaj posamezne naloge obravnavajo. Delovni zvezek predstavlja ustrezno dopolnilo učbeniku. V delovnem zvezku dijaki s pomočjo številnih nalog, ki jih uvajajo preprosto napisana in jasna navodila, utrjujejo slovnico in besedišče, predelano v učbeniku, v njem najdemo še dodatne naloge za bralno in slušno razumevanje ter pisno sporazumevanje. Na koncu vsake enote je razdelek *Progress check*, ki obsega eno stran, sestavljen pa je iz kratkih nalog, ki spodbujajo dijake k razmišljanju o tem, kako dobro razumejo slovnico, besedišče in druge veščine, ki so se jih naučili v posamezni enoti. Te naloge so namenjene samoocenjevanju, kajti dijaki vsak odgovor ovrednotijo z eno do tremi točkami, pri vsaki nalogi pa je na voljo še prostor, kamor lahko napišejo, kaj lahko naredijo, da še izboljšajo svoje znanje.

Delovni zvezek vključuje še pet dvostranskih razdelkov z naslovom *Literature insight*, ki so namenjeni seznanjanju dijakov s klasično angleško literaturo. V vsakem razdelku je najprej na kratko predstavljen avtor, navedena so njegova pomembnejša dela, nato pa sledijo odlomki iz enega od teh del, ki so namenjeni bralnemu in slušnemu razumevanju, ter številne naloge, namenjene utrjevanju vseh štirih veščin, torej poleg bralnega in slušnega razumevanju tudi govornemu sporazumevanju in pisnemu sporočanju.

V petih dvostranskih razdelkih z naslovom *Exam insight* najdemo številne naloge, s pomočjo katerih se dijaki pripravljajo na izpite. Naloge so namenjene bralnemu in slušnemu razumevanju, govornemu sporazumevanju, pisnemu sporočanju in rabi angleščine. V vsakem razdelku so okvirčki z naslovom *Exam strategy*, kjer dijaki najdejo koristne napotke o tem, kako se lotiti reševanja določene naloge na izpitu.

V razdelku *Grammar reference and practice*, ki obsega dvajset strani (od 104 do 123), so na razumljiv način razložena slovnična poglavja, ki se jih obravnava v učbeniku. Teoretične razlage so opremljene s primeri rabe, nato pa sledijo naloge, ki služijo utrjevanju razložene slovnične strukture.

Na straneh 124 do 128 sledi deset razdelkov z naslovom *Pronunciation insight*, kjer so naloge namenjene učenju pravilne izgovarjave posameznih glasov, pravilnemu naglašanju besed in povedi ter intonaciji.

Na zadnjih osmih straneh delovnega zvezka (str. 129–136) je razdelek *Wordlist*, kjer so v treh stolpcih po posameznih enotah navedene besede in zveze iz učbenika. Vse te besede in zveze so obdelane na enak način kot v enojezičnem slovarju, kar pomeni, da iztočnici sledi navedba besedne vrste, nato izgovarjava v mednarodni fonetični transkripciji, razlaga pomena ter primer rabe, ki ponazarja pravilno rabo besede ali zveze v sobesedilu.

PRIROČNIK ZA UČITELJE

Priročnik za učitelje je v črno-beli tehniki z izjemo rešitev nalog, ki so natisnjene v modri barvi. V uvodnem delu je opisano, kaj sodi v učbeniški komplet *Insight Intermediate* (str. 6–7), podrobneje pa je opisana zgradba učbenika (str. 8–10), delovnega zvezka (str. 11–12) in programske opreme *Insight iTools* (str. 13). Na začetku vsake enote v priročniku za učitelje je kazalo, v katerem je navedenih vseh pet razdelkov (A–E) iz učbenika plus razdelka *Vocabulary insight* in *Review*, zraven pa je zapisana tudi ustrezna stran v učbeniku in v delovnem zvezku ter povezava na *Teacher's Resource Disk*. V priročniku za učitelje so poleg podrobnih metodoloških napotkov, ki pomagajo učiteljem pri izpeljavi učne enote, navedene tudi različne ideje, ki jih lahko učitelji uporabijo pri poučevanju, omogočajo pa večjo fleksibilnost. Tako so, na primer, opisane dodatne aktivnosti, s katerimi učitelji lahko zaposlijo hitrejše dijake, dodatne aktivnosti, s pomočjo katerih se lahko razvije nadaljnja

diskusija, dodatne aktivnosti za igro vlog, ali dodatne aktivnosti za utrjevanje pisnega sporočanja, v priročnik za učitelje so vključene kulturološke in jezikovne opombe, nasveti za poučevanje dodatnega besedišča itd.

Del priročnika za učitelje predstavljajo tudi zapisi besedil slušnega razumevanja in rešitve vseh nalog v učbeniku in v delovnem zvezku. Priročniku za učitelje je priložen *Teacher's Resource Disk*, ki vsebuje dodatne delovne liste (*DVD extra worksheets*), delovne liste za vaje iz komunikacije (*communication worksheets*), projekte, vodnike (*How to ... guides*), jezikovno banko (*functional language bank*) in banko za pisanje (*writing bank*).

SKLEPNE UGOTOVITVE

Učbeniški komplet *Insight Intermediate* je zastavljen tako, da dosega vzgojno-izobraževalne cilje in standarde znanja, ki so opredeljeni v učnem načrtu oz. katalogu znanja za angleščino in ustrezajo stopnji znanja in starosti dijakov, ki jim je ta učbeniški komplet namenjen. S pomočjo tega učbeniškega kompleta dijaki nadgrajujejo že pridobljeno jezikovno in zunajjezikovno znanje ter izboljšujejo bralno in slušno razumevanje besedil v tujem jeziku ter govorno sporazumevanje in pisno sporočanje, vse štiri veščine pa so vključene tako, da tvorijo smiselno celoto. Besedišče je vedno predstavljeno v sobesedilu in ne le kot seznam posameznih besed, kar omogoča razumevanje pravilne rabe besede v sobesedilu. Prav tako je vzpostavljena povezava med besediščem, slovnico in pomembnim ciljem učenja tujega jezika, to je komunikacijo. Vsebina učbeniškega kompleta je ustrezno didaktično-metodično organizirana, prav tako pa je ustrezna tudi likovna ter grafična oprema, ki podpira poučevanje in učenje. Učbeniški komplet *Insight Intermediate* ustreza vsem omenjenim jezikovnim in jezikoslovnim kriterijem in je zato primeren za pouk angleščine kot prvi tuj jezik v prvem in drugem letniku gimnazije in kot drugi tuj jezik v tretjem in četrtem letniku gimnazije.

doc. dr. Alenka Vrbinc